

LAPIN LEADER-RYHMÄT

Ajankohtaisia ja tulevaisuuden suuntaa

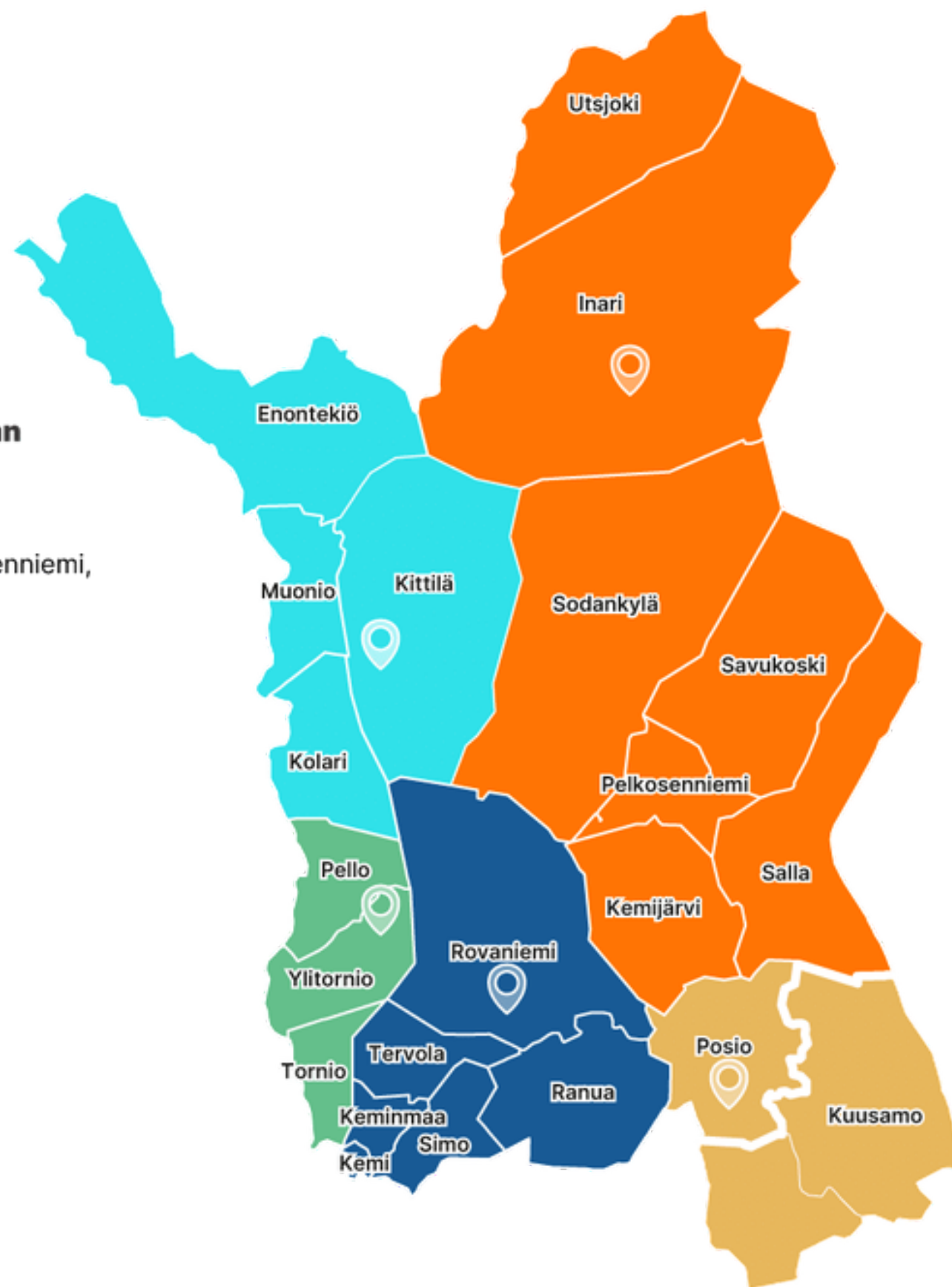
 Leader Outokaira tuottamhan
Tornio, Ylitornio, Pello

 Leader Pohjoisin Lappi
Utsjoki, Inari, Sodankylä, Pelkosenniemi,
Savukoski, Salla ja Kemijärvi

 Peräpohjolan Leader
Simo, Tervola, Keminmaa, Kemi,
Rovaniemi ja Ranua

 Leader Tunturi-Lappi
Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio

 Koillismaan Leader
Posio, Kuusamo, Taivalkoski

YHTEENSÄ

Myöntövaltuus n 16 milj € (EU, valtio, kunta)

Yksityinen rahoitus 8,3 milj €

- Myönnetty 7,9 milj € | 431 kpl
- Yritystuet 2,2 milj € | 271 kpl
  - Investoinnit 1 658 720 € | 131 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 549 000 € | 140
- Hanketuet 5,7 milj € | 160 kpl
  - Kehittäminen 3,8 milj | 68 kpl
  - Investoinnit 1,8 milj € | 92 kpl

Euroopan unionin
osarahoittama

Lapin laajuinen rahoitus 2023-2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader-euro

Leader-ryhmien käytössä on

230 miljoonaa euroa

julkista rahaa entistäkin paremman maaseudun kehittämiseen vuosina 2023-2027.

Lisäksi hankkeissa on mukana merkittävä määrä yksityistä rahoitusta ja talkootyötä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

ohjelmakausi 2023-2027

Käytössä oleva julkinen maaseuturahoituskehys

Pohjoisin Lappi

Rahoituskehys 5,8 milj €

- Myönnetty 2 932 310 € | 134 kpl
- Yritystuet 713 085 € | 87 kpl
  - Investoinnit 541 085 € | 43 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 172 000 € | 44 kpl
- Hanketuet 2 137 232 € | 45 kpl
  - Kehittäminen 1 515 300 € | 22 kpl
  - Investoinnit 621 931 € | 23 kpl

Outokaira

Rahoituskehys 3,3 milj €

- Myönnetty 1 559 636 € | 77 kpl
- Yritystuet 466 556 € | 42 kpl
  - Investoinnit 354 061 € | 23 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 69 000 € | 19 kpl
- Hanketuet 1 093 079 € | 35 kpl
  - Kehittäminen 565 668 € | 9 kpl
  - Investoinnit 527 410 € | 26 kpl

Tunturi-Lappi

Rahoituskehys 3,6 milj €

- Myönnetty 1 686 857 € | 107 kpl
- Yritystuet 556 601 € | 75 kpl
  - Investoinnit 354 061 € | 28 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 202 000 € | 47 kpl
- Hanketuet 1 128 284 € | 32 kpl
  - Kehittäminen 1 021 086 € | 18 kpl
  - Investoinnit 106 197 € | 14 kpl

Koillismaa (Posio)

Rahoituskehys 597 t €

- Myönnetty 332 268 € | 31 kpl
- Yritystuet 168 002 € | 22 kpl
  - Investoinnit 135 505 € | 12 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 32 500 € | 10 kpl
- Hanketuet 230 202 € | 9 kpl
  - Kehittäminen 197 234 € | 6 kpl
  - Investoinnit 32 968 € | 3 kpl

Peräpohjola

Rahoituskehys 2,6 milj €

- Myönnetty 1 433 250 € | 84 kpl
- Yritystuet 304 014 € | 25 kpl
  - Investoinnit 230 515 € | 28 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 73 500 € | 20 kpl
- Hanketuet 1 112 511 € | 39 kpl
  - Kehittäminen 536 463 € | 16 kpl
  - Investoinnit 576 047 € | 23 kpl

YHTEENSÄ

Myöntövaltuus n 16 milj € (EU, valtio, kunta)

Yksityinen rahoitus 8,3 milj €

- Myönnetty 7 909 028 milj € | 431 kpl
- Yritystuet 2,2 milj € | 271 kpl
  - Investoinnit 1 658 720 € | 131 kpl
  - Käynnistys/kehittämistuet 549 000 € | 140 kpl
- Hanketuet 5 701 308 € | 160 kpl
  - Kehittäminen 3 836 753 | 68 kpl
  - Investoinnit 1 864 555 € | 92 kpl

Euroopan unionin
osarahoittama

RAHOITUS JA TOIMINTA

Yritysrahoitus

- Pääosin max. 5 htv työllistävät yritykset (myös sivutoimiset yrittäjät)
- **Investointituki 5 000 –100 000 €**
  - 40 % (harvaan asuttu ja ydinmaaseutu)
  - 30 % (muut alueet)
  - isommat ELY-keskukselle
- **Energiainvestoinnit 5 000 –100 000 €**
  - 30 %, vain harvaan asuttu ja ydinmaaseutu
- **Yritystoiminnan käynnistäminen:**
  - Yrittäjyyskokeilu (ilman y-tunnusta) / 2 500 €
  - Osa-aikainen yrittäjyys / 5 000 €
  - Päätoiminen yrittäjyys / 7 500 €
  - Omistajan vaihdoksen avulla käynnistäminen (ilman y-tunnusta) / 2 500 tai 5 000 €
  - Maatalouden kokeilutuki / 2 500, 5 000 tai 7 500 €
- **Yritystoiminnan kehittäminen:**
  - Suunnittelutuki (ilman y-tunnusta) / 1 000 €
  - Valmistelutuki / 2 000 €
  - Kehittämistuki / 3 000 €
- **Yritysryhmähankkeet 75 %**

Euroopan unionin
osarahoittama

Yleishyödylliset tuet

- **Investointihankkeet**

- 1000 - 70 000 € / 180 000 €, max euromäärä vaihtelee alieittain
- 40-100 %, max tukiprosentti vaihtelee alueittain

- **Yhteistyöhankkeet**

- 1000 - 70 000 € / 180 000 €, max euromäärä vaihtelee alieittain
- 40-100 %, max tukiprosentti vaihtelee alueittain

- Yritysryhmien ja älykäs kylä hankkeiden **valmisteluraha** 5 000 €

- **Pienhankkeet**

- Investointi-tai yhteistyöhankkeita
- 1000 - 8 000 €
- Raportointi kevyempää

- **Huomioita:**

- Maksimituen määrä per hanke on 180 000 €, suurimmassa osassa Leader-ryhmistä hallitus on päättänyt pienemmän maksimituen
- Talkootyöllä voi korvata yksityisen rahoituksen jopa kokonaan investointi-ja kehittämishankkeessa
- Tukiprosentit linjataan Leader-ryhmittäin

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader-tukien vaikuttavuus

- Pienet yritystuet ovat mikroyrityksille tärkeitä ja vaikuttavia:
  - lisää motiivaatiota
  - laajentaa toimintaa, uudet markkinat ja yhteistyökumppanit
  - rohkaisee kokeilemaan
- Hanketukien kautta rahoitetaan hyvin erilaisia kehittämistoimia
  - harrastusmahdollisuudet (kylätalot ja ulkoliikuntapaikat)
  - lisää tulevaisuudennäkymiä (aktivointi ja osallisuus)
  - lisää yhteistyötä (kehittäminen)
  - sitouttaa
  - edistää vapaaehtoistoimintaa
  - edistää viihtyvyyttä: veto- ja pitovoima (uimarannat, luontopolut, tapahtumat)
  - edistää ympäristön tilaa
  - edistää elinvoimaa, infraa ja puitteita (venelaituri, uimapaikat, laavut)

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader-ryhmien toiminta

- Useammat ryhmistä koordinoivat alueelle eri rahastojen hankkeita
  - EAKR
  - Interreg Aurora
  - ELY-keskuksen maaseuturahoituksella koko alueen kokoisia hankkeita (Yrittäjyyttä, kylien kehittämistä, kestäväää kehitystä, ympäristöteemaa ym)
  - Suunnitteilla: NPA, Norden30, Erasmus...

Kaikilla Leader-ryhmillä on käytössään Nuoriso Leader rahoitus Nuorten omiin hankkeisiin

- Omien kehysten hankkeita, joilla kehitetään alueiden esim. kyliä yhteisesti, osaamista ruoka omavaraisuuteen tai varautumiseen...

Euroopan unionin
osarahoittama

Tulevaa

Kohti ohjelmakautta 2028-2034

- **Miksi Leader on turvattava? -> Vaikuttavuustyö käynnissä vahvasti**
  - Tavoittaa kylät, mikroyritykset ja yhteisöt – sinne, minne **muu rahoitus ei yllä**
  - **Vipuvaikutus** - Leader-euro = kehittämistä, investointeja, talkoita
  - **Pitkäjänteinen kehittämistyö (30 vuotta)**

Toive:

Yhteistyötä tulisi tiivistää rahoittajien välillä - tässä hetkessä ja tulevan kauden osalta

”Suomen Leader-toiminta on koko EU:n vaikuttavinta. Leader-rahoituksella luodaan esimerkiksi paikallisia palveluita, liikuntamahdollisuuksia, työpaikkoja ja kulttuuria. Leader-rahoitus on kuitenkin uhattuna Komission uudessa budjettiesityksessä. Toiminnan tulee jatkua, koska se pistää liikkeelle investointeja ja vapaaehtoistyötä. Kuka muu sen tekisi, ellei Leader!”

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

Ihmisten kokoisille ideoille!

KIIITOS

